

ПЪРВА СРЕЩА С ЛИТОВСКИЯ КАМЕРЕН ОРКЕСТЪР

Съчетание на артистична младост с традиция и рутинирана диригентска мисъл — такова впечатление наложи първият концерт на Литовския камерен оркестър с художествен ръководител и диригент н. а. проф. Саулус Сондецкис, лауреат на държавна награда на ЛССР. Съставът на оркестъра надвишава чувствително минималния брой инструменталисти, който сме свикнали да виждаме в „солистичните“ струнни камерни оркестри. Но онова, което прави звучността му наистина камерна, е безукорната дисциплинираност и висок професионализъм на два десет и двамата шрайхисти, чиято енергия е канализирана в единна мисъл от художествена воля на диригента. Впрочем програмата, с която се представиха литовци на 28 март, съдържа достатъчно широк спектър от стилови и жанрови изисквания към подобна изпълнителска формация: Вивалди — Симфония до мажор, Росини — Соната за струнни инструменти, Любомир Пилков — Вариации за струнен оркестър, Шендеровас — Прелюдия, скерцино и постлюдия и П. И. Чайковски — Серенада за струнен оркестър оп. 48. Явно е (ако надникнем предварително и в програмата за предстоящия втори концерт), че интересите на оркестъра и неговия ръководител не се ограничават в рамките на стила на една или две епохи, на най-разпространената музикал

на литература за струнен състав. Това ни кара да предусетим шама в тяхното амплоа: огромно разнообразие на творби от предласката до съвременността, да чувствувате натрупания изпълнителски опит във всяка една интерпретация.

Търсенето на най-естествен музикантски израз, подчинението на ясната и лесно разбираема логика в изграждане то на изпълняваното произведение, струва ми се, е закон в работата на Саулус Сондецкис с оркестъра. До голяма степен тази черта определя артистичната физиономия на състава. Можахме да открием тази непретенциозност на изказа, съчетана с детайлно изработена инструментална фактура както в Серенатата на Чайковски, така и в Симфонията на Вивалди. Разбира се, различната образност на творбите изискваше и промяна на звучността — „вибрираше“, искряше при Вивалди, пълнокръвно дълбока и много образна при Чайковски, с естествено дишане на мелодическото протичане в Сонатата на Росини. Интересни, може би, търсени от интерпретаторската мисъл връзки възникнаха между творбата на Росини и Серенатата на Чайковски — бяха създадени подобни жизнено ярки светове, с простота на инструменталното изпълнение, с „класична“ издръжност на фразата.

Вероятно подобен стремеж към простота и верност на заложените от автора идеи в

партитурата е бил ръководен и при „прочитане“ на двете съвременни композиции, изпълнени на концерта. Вариациите на Л. Пилков прозвучаха със сдържана експресия, изрядно усвоената тъкан на произведението се разгъна спокойно във времето, отсенявайки по-скоро потъмнените тонове на стар акварел, отколкото яркостта на живописни акценти. В програмното развитие на пиесата Сондецкис извлече от оркестъра повече полусенките на приглушено-загадъчна звучност, докато елементите на скерциозност, бързото моторно движение бяха необходими контрареплики в драматургията.

„Прелюдия, скерцино и постлюдия“ на А. Шендеровас — композиция, изработена с вкус и мяра, носеща свежестта и непосредствеността на мимолетно преживяване — Литовският камерен оркестър поднесе с въздействащо овладян звуков материал. Ясно е, че оркестрантите имат афинитет към изчистостта на съвременния автор, постигат с лекота и разбирание съчетанието на хладно-застиналото звучене и активно неудържимата динамика, заложени в трите миньатюрни части на произведението.

С големите си и ценни качества Литовският камерен оркестър и неговият диригент накарал фестивалната публика да очаква с интерес и нетърпение и втората среща с тяхното изкуство.

Маня ПОПОВА